

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 27 marca 1954 r.

w sprawie obszarów górniczych.

Na podstawie art. 26 ust. 3 dekretu z dnia 6 maja 1953 r. — Prawo górnicze (Dz. U. Nr 29, poz. 113) zarządza się, co następuje:

I. Zasady tworzenia i zmiany obszarów górniczych.

§ 1. Obszary górnicze tworzy się dla kopalni, których wydobywanie ze złóż naturalnych i ze zwalów po robotach górniczych podlega prawu górniczemu.

§ 2. Obszar górniczy tworzy się wówczas gdy eksploatacja określonego złoża kopaliny przewidziana jest w wieloletnim planie eksploatacyjnym odpowiedniej gałęzi górnictwa lub w perspektywnym planie rozwoju przedsiębiorstwa górniczego albo w jego wieloletnim planie eksploatacyjnym.

§ 3. Obszar górniczy dla określonego złoża kopaliny tworzy się przed rozpoczęciem eksploatacji tego złoża, a w szczególności przed rozpoczęciem budowy zakładu górniczego.

§ 4. 1. Obszar górniczy obejmuje taką przestrzeń, aby istniejące w jej granicach złożo kopaliny lub jego część nadawały się do prawidłowego i wyłącznego wydobywania kopaliny przez jedno przedsiębiorstwo górnicze z uwzględnieniem jego najwyższej przewidywanej zdolności produkcyjnej.

2. Gdy przedsiębiorstwo górnicze ma wydobywać kopalinę w dwóch lub więcej zakładach górniczych, można utworzyć dla tego przedsiębiorstwa kilka obszarów górniczych stosownie do zdolności produkcyjnej poszczególnych zakładów górniczych.

§ 5. Obszar górniczy obejmuje podlegające eksploatacji złożo kopaliny lub jego część oraz taką przestrzeń, która ze względu na istotne wymagania techniki górniczej potrzebna jest do prawidłowej eksploatacji złoża.

§ 6. 1. Granice obszaru górniczego ustala się z uwzględnieniem objętości złoża kopaliny oraz ukształtowania złoża, a w szczególności płaszczyzn większych uskoków.

2. Przy tworzeniu obszaru górniczego i ustalaniu jego granic należy uwzględnić eksploatację sąsiednich złóż innych kopalni oraz możliwość oddziaływania robót górniczych na powierzchnię.

§ 7. W przypadku utworzenia dla jednego złoża kopaliny kilku obszarów górniczych ustala się ich granice tak, aby obszary te ze sobą bezpośrednio graniczyły i obejmowały całość złoża.

§ 8. Gdy złożo kopaliny nie jest ciągle i wykazuje przerwę w rzucie poziomym wynoszącą ponad 300 m, przestrzeń zawarta w przerwie może być wyłączona z granic obszaru górniczego, jeżeli na to pozwalają techniczne warunki eksploatacji złoża.

§ 9. Jeżeli złożo kopaliny występuje w postaci gniazd lub soczewek rozrzuconych w odległości nie większej niż 300 m jedno od drugiego, można jednym obszarem górniczym objąć kilka sąsiadujących gniazd lub soczewek, chyba że ich rozmiar uzasadnia utworzenie obszarów górniczych osobno dla każdego gniazda lub soczewki.

§ 10. Dla kilku złóż tej samej kopaliny, położonych w odległości nie większej niż 300 m od siebie, można utworzyć jeden obszar górniczy, gdy złoża te mają być eksploatowane przez jedno przedsiębiorstwo górnicze.

§ 11. Dla określonego złoża kopaliny tworzy się tylko jeden obszar górniczy w tej samej przestrzeni.

§ 12. Rozmiary obszaru górniczego oblicza się podług jego rzutu poziomego.

§ 13. 1. Każdy obszar górniczy oznacza się odrębną nazwą według nazwy miejscowości położonej najbliżej złoża kopaliny, dla którego utworzony jest obszar.

2. W przypadku utworzenia dla jednego złoża kopaliny kilku obszarów górniczych, oznacza się te obszary jedną wspólną nazwą zgodnie z ust. 1 oraz kolejnymi liczbami rzymskimi.

3. Obszary górnicze, utworzone dla kilku złóż różnych kopalin, zalegających w bezpośrednim sąsiedztwie, oznacza się według nazw najbliższych miejscowości dla każdej kopaliny osobno.

§ 14. 1. Zmiana granic obszaru górniczego lub jego podział nastąpić może w przypadku konieczności dostosowania tych granic do rzeczywistego ukształtowania i objętości złoża kopaliny, dostosowania rozmiarów obszaru górniczego do technicznych wymagań prawidłowego wydobywania kopaliny ze złoża lub dostosowania rozmiarów obszaru górniczego do zdolności produkcyjnej przedsiębiorstwa górniczego.

2. Zmiana granic obszaru górniczego nie może spowodować powstania w złożu kopaliny przestrzeni pozostającej poza granicami obszaru górniczego.

II. Sposób tworzenia i zmiany obszarów górniczych.

§ 15. 1. Wniosek o utworzenie obszaru górniczego zgłasza do Ministra Górnictwa minister, któremu podlega przedsiębiorstwo górnicze mające eksploatować złoże kopaliny w granicach tego obszaru.

2. Wniosek o utworzenie obszaru górniczego dla złoża kopaliny, które ma być eksploatowane przez spółdzielnię, zgłasza do Ministra Górnictwa minister sprawujący nadzór nad działalnością gospodarczą spółdzielni.

§ 16. 1. We wniosku o utworzenie obszaru górniczego należy określić:

- 1) kopalinę według jej nazwy przyjętej w nauce,
- 2) złoże kopaliny z podaniem miejsca i sposobu jego zalegania,
- 3) stwierdzony przez Centralny Urząd Geologii stopień poznania zasobów złoża,
- 4) plan gospodarczy przewidujący eksploatację złoża,
- 5) w przypadkach określonych w § 15 ust. 2 — zezwolenie na wydobywanie kopaliny, uzyskane przez spółdzielnię na podstawie art. 5 prawa górniczego.

2. Do wniosku należy dołączyć w czterech egzemplarzach plan sytuacyjny projektowanego obszaru górniczego w skali 1:10000 z określeniem sytuacji powierzchniowej, podaniem powierzchni obszaru i wykazu miar i współrzędnych oraz oznaczeniem miejsca położenia (szkieł orientacyjny). Plan powinien być sporządzony przez mierniczego górniczego lub przez organy państwowej służby geodezyjnej zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz według wymagań nauki i techniki.

§ 17. 1. Osoba nie będąca wykonawcą narodowych planów gospodarczych, która na podstawie art. 5 prawa górniczego uzyskała zezwolenie na wydobywanie kopaliny, składa wniosek o utworzenie obszaru górniczego do Ministra Górnictwa za pośrednictwem okręgowego urzędu górniczego właściwego ze względu na położenie projektowanego obszaru górniczego. We wniosku należy określić dane, wymienione w § 16 ust. 1 pkt 1 i 2. Do wniosku należy dołączyć zezwolenie na wydobywanie kopaliny oraz w 4 egzemplarzach plan sytuacyjny projektowanego obszaru górniczego odpowiadający wymaganiom § 16 ust. 2.

2. Centralny Urząd Geologii — na wniosek Wyższego Urzędu Górniczego — stwierdza stopień poznania za-

sobów złoża, dla którego ma być utworzony obszar górniczy zgodnie z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1.

§ 18. Utworzenie obszaru górniczego obejmującego granicami tereny zajmowane przez organy wojskowe lub bezpieczeństwa publicznego albo tereny zastrzeżone przez wojsko ze względu na obronność Państwa wymaga zezwolenia tych organów.

§ 19. 1. W decyzji o utworzeniu obszaru górniczego określa się kopalinę, dla której tworzy się obszar górniczy, oraz ustala się położenie i granice obszaru górniczego. Do decyzji dołącza się plan tego obszaru, odpowiadający wymaganiom § 16 ust. 2. Na planie tym zaznacza się również granice obszarów górniczych utworzonych dla innych kopalin w obrębie granic tworzonego obszaru.

2. Można utworzyć jedną decyzją obszar górniczy dla kilku kopalin, występujących łącznie w tym samym złożu, jeżeli kopaliny te nie mogą być wydobywane ze złoża oddzielnie.

§ 20. Minister Górnictwa zarządza wpis utworzonego obszaru górniczego do rejestru obszarów górniczych.

§ 21. Okręgowy urząd górniczy może zezwolić na czasowe nieznaczne przekroczenie przez przedsiębiorstwo górnicze granic obszaru górniczego w złożu, o ile tego wymagają względy bezpieczeństwa lub racjonalnej gospodarki eksploatacyjnej złożem kopaliny.

§ 22. Przy zmianie granic obszaru górniczego lub jego podziale stosuje się odpowiednio przepisy o tworzeniu obszarów górniczych.

§ 23. W przypadku zupełnego zaniechania eksploatacji złoża kopaliny Minister Górnictwa wydaje decyzję o zniesieniu obszaru górniczego i wykreśleniu go z rejestru obszarów górniczych.

III. Rejestr obszarów górniczych.

§ 24. Rejestr obszarów górniczych obejmuje wszystkie obszary górnicze utworzone w granicach Państwa.

§ 25. Rejestr obszarów górniczych prowadzony jest przez Wyższy Urząd Górniczy.

§ 26. Rejestr obszarów górniczych składa się z:

- 1) księgi rejestrowej,
- 2) zbioru dokumentów.

§ 27. Do księgi rejestrowej wpisuje się następujące dane:

- 1) nazwę obszaru górniczego,
- 2) oznaczenie kopaliny, dla której utworzono obszar górniczy,
- 3) oznaczenie miejsca i sposobu zalegania złoża kopaliny, które ma być eksploatowane w granicach obszaru górniczego,
- 4) oznaczenie granic obszaru górniczego i jego powierzchni,
- 5) nazwę i siedzibę przedsiębiorstwa górniczego uprawnionego do wydobywania kopaliny w granicach obszaru górniczego,
- 6) oznaczenie decyzji o utworzeniu, zmianie, podziale i zniesieniu obszaru górniczego,
- 7) wzmianki o utworzeniu w granicach obszaru innego obszaru górniczego dla innej kopaliny z podaniem jego nazwy i powołaniem decyzji o utworzeniu tego obszaru,
- 8) oznaczenie teczki ze zbiorem dokumentów.

§ 28. W zbiorze dokumentów przechowuje się dokumenty, na podstawie których dokonano wpisów do księgi rejestrowej, plan obszaru górniczego (§ 19 ust. 1) oraz

wyciąg z rejestru przedsiębiorstw państwowych dotyczący przedsiębiorstwa górniczego uprawnionego do wydobywania kopaliny w granicach obszaru górniczego. Ponadto w zbiorze dokumentów przechowuje się całą korespondencję związaną z czynnościami rejestrowymi.

§ 29. 1. Księga rejestrowa powinna mieć trwałą oprawę. Kolejne tomy księgi rejestrowej oznacza się liczbami rzymskimi. Stronice poszczególnych tomów powinny być kolejno numerowane, a ilość stronice-każdego tomu poświadczona na ostatniej stronie.

2. Dla zbioru dokumentów każdego obszaru górniczego zakłada się oddzielną teczkę.

§ 30. 1. Dla obszarów górniczych utworzonych dla tej samej kopaliny zakłada się osobne tomy księgi rejestrowej.

2. Obszar górniczy utworzony dla kilku kopalin wydobywanych z jednego złoża (§ 19 ust. 2) wpisuje się do tego tomu księgi rejestrowej, który jest przewidziany dla kopaliny głównej ze względu na eksploatację, czyniąc odpowiednie wzmianki w tomach założonych dla innych kopalin.

§ 31. 1. Przedsiębiorstwo górnicze uprawnione do wydobywania kopaliny w granicach obszaru górniczego obowiązane jest zawiadamiać Wyższy Urząd Górniczy o zmianach danych dotyczących oznaczenia przedsiębiorstwa górniczego, wpisanych do księgi rejestrowej, składając równocześnie wniosek o dokonanie wpisu nowych danych. Wniosek powinien być zgłoszony w terminie 30 dni od daty zmiany.

2. Przedsiębiorstwo górnicze uprawnione do wydobywania kopaliny w granicach obszaru górniczego i jednostki nadrzędne nad tym przedsiębiorstwem obowiązane są na żądanie Wyższego Urzędu Górniczego udzielać wszelkich informacji oraz umożliwiać przejrzenie dokumentów potrzebnych do prowadzenia rejestru obszarów górniczych, z zachowaniem przepisów o tajemnicy państwowej i służbowej.

§ 32. Wyższy Urząd Górniczy wydaje osobie, która udowodni swój interes prawny, na jej pisemne żądanie poświadczony wyciągi lub odpisy z rejestru obszarów górniczych albo stwierdza istnienie poszczególnych wpisów lub danych.

§ 33. Minister Górnictwa wyda szczegółową instrukcję dotyczącą biurowości i prowadzenia akt oraz wydawania zaświadczeń, wyciągów i odpisów w sprawach rejestru obszarów górniczych.

IV. Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 34. 1. Wnioski o utworzenie obszarów górniczych dla złóż kopalin, eksploatowanych w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, powinny być zgłoszone w terminie do dnia 1 grudnia 1954 r.

2. W przypadkach przewidzianych w art. 144 prawa górniczego wnioski o utworzenie obszarów górniczych powinny być zgłoszone w terminie 6 miesięcy od daty zezwolenia na wydobywanie kopalin, udzielonego na podstawie art. 5 tego prawa.

§ 35. W terminie określonym w § 34 ust. 1 Minister Górnictwa utworzy obszary górnicze dla złóż kopalin, eksploatowanych w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia przez podległe mu przedsiębiorstwa górnicze.

§ 36. Przy tworzeniu obszarów górniczych w przypadkach określonych w §§ 34 i 35 przepisu § 18 nie stosuje się.

§ 37. Obszary górnicze utworzone stosownie do przepisów §§ 34 i 35 wpisane zostaną do rejestru obszarów górniczych najpóźniej do dnia 1 czerwca 1955 r.

§ 38. Wykonanie rozporządzenia porucza się Ministrowi Górnictwa i właściwym ministrom.

§ 39. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 grudnia 1953 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*.